

53.**Odborné usmernenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky
na včasnú diagnostiku zubného kazu u detí a dorastu**

Dňa: 12.10.2009

Číslo: 08691/2009- OZS

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 45 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva toto odborné usmernenie:

Čl. I**Predmet**

Toto odborné usmernenie upravuje postup pri predchádzaní zubnému kazu u detí a dorastu včasnou prevenciou a diagnostikou realizovanou od dovŕšenia jedného roka života dieťaťa v spolupráci zubného lekára a lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria, ktorý poskytuje všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre deti a dorast (ďalej len „všeobecný lekár pre deti a dorast“).

Čl. II**Včasná diagnostika zubného kazu**

U detí mladších ako tridsaťšesť mesiacov je každý príznak zubného kazu na hladkých plôškach považovaný za závažný zubný kaz. Neošetrený zubný kaz mliečnych zubov je zdrojom infekcie pre trvalé zuby a môže spôsobiť ochorenia parodontu.

Čl. III**Zdravotnícke zariadenia a kompetentný zdravotnícky pracovník**

Na účely tohto odborného usmernenia je

- a) cieľové zdravotnícke zariadenie špecializovaná ambulancia zubného lekára,
- b) kompetentný zdravotnícky pracovník lekár so špecializáciou zubný lekár,
- c) nevyhnutná spolupráca zubného lekára so všeobecným lekárom pre deti a dorast a dentálnou hygieničkou.

Čl. IV**Metódy včasnej diagnostiky zubného kazu**

(1) Metóda včasnej diagnostiky zubného kazu je štandardné klinické vyšetrenie tvrdých zubných tkanív od dovŕšenia jedného roka života dieťaťa.

(2) Základné diagnostické postupy podľa veku dieťaťa sú:

- a) od dovŕšenia jedného roka života do dovŕšenia tretieho roka života diagnostika a terapia zubného kazu na labiálnych plôškach mliečnych horných frontálnych zubov, určenie nánosov bakteriálneho plaku v šesť mesačných intervaloch; u rizikových detí doplnenie diagnostiky o vyšetrenie testu rizika kazivosti chrupu zo sliny ihneď po dovŕšení jedného roka života,

- b) v období od dovŕšenia tretieho roka života do dovŕšenia piateho roka života diagnostika a terapia zubného kazu na okluzálnych plochách mliečnych molárov v šesť mesačných intervaloch,
- c) v období od dovŕšenia piateho roka života diagnostika zubného kazu na okluzálnych plochách trvalých prvých molárov v šesť mesačných intervaloch; diagnostikovanie kariéznych lézií pri vysokom riziku zubného kazu pomocou bite-wing intraorálnej röntgenovej techniky („rtg“) každých šesť mesiacov a pri nízkom riziku každých dvanásť mesiacov; u rizikových detí rozšírenie diagnostiky o test rizika kazivosti chrupu zo sliny, ako ochrany trvalých zubov; u detí, ktoré dovŕšili v sledovanom roku päť rokov života vypočítanie percenta detí bez prítomnosti zubného kazu a jeho následkov, t.j. percenta detí s intaktným chrupom,
- d) v období od dovŕšenia šiesteho roka života do 18. roka života diagnostika a terapia zubného kazu eruptovaných trvalých zubov v šesť mesačných intervaloch; u dvanásťročných a pätnásťročných detí stanovenie indexu kazivosti chrupu KPE (DMFT); pri vysokom riziku zubného kazu u detí so zmiešaným chrupom diagnostikovanie kariéznych lézií pomocou bite-wing intraorálnej rtg raz za šesť mesiacov a pri nízkom riziku raz za dvanásť mesiacov.

Čl. V

Poučenie zákonného zástupcu a zdravotná dokumentácia

Súčasťou každej preventívnej prehliadky dieťaťa je poučenie zákonného zástupcu o správnych výživových návykoch, o metóde ústnej hygieny a o význame užívania zubnej pasty s obsahom fluoridov dentálnou hygieničkou alebo zubným lekárom. Záznam o poučení podpísaný zákonným zástupcom je súčasťou zdravotnej dokumentácie dieťaťa. Záznam z preventívnej prehliadky je zubným lekárom zapísaný do zdravotnej dokumentácie dieťaťa a do zdravotného preukazu dieťaťa.

Čl. VI

Spolupráca

V ambulancii všeobecného lekára pre deti a dorast sa

- a) zákonný zástupca dieťaťa upozorní na absolvovanie preventívnej prehliadky¹⁾, z toho prvá preventívna prehliadka sa absolvuje po dovŕšení prvého roku života dieťaťa a ďalšie preventívne prehliadky sa absolvujú dva razy v kalendárnom roku až do dovŕšenia osemnásteho roku života dieťaťa,
- b) pri pravidelných prehliadkach dieťaťa raz za dva roky kontroluje zápis o preventívnej stomatologickej prehliadke v zdravotnom preukaze.

Čl. VII

Rizikové skupiny detí

Deti zaradené do rizikových skupín sú:

- a) deti s celkovým ochorením,
- b) predčasne narodené deti s nízkou pôrodnou hmotnosťou,

¹⁾ § 2 ods.1 písm. e) zákona č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

- c) deti matiek s vysokou kazivosťou chrupu,
- d) deti s nánosmi plaku, hypopláziou, hypomineralizáciou, demineralizáciami skloviny,
- e) deti s poruchami spánku,
- f) deti nadmerne konzumujúce sladkosti.

Čl. VIII
Účinnosť

Toto odborné usmernenie nadobúda účinnosť 15. novembra 2009.

Richard Raši, v.r.
minister